

Závazky z bezdůvodného obohacení

1. Adolf Kraus jako oprávněný vymáhal v exekuci proti povinnému Vladimíru Jadrníčkovi pohledávku v částce 10 000 Kč. Jejího uspokojení bylo dosaženo prodejem klenotů. Poté, co byl výkon rozhodnutí proveden, podal proti Adolfu Krausovi žalobu z kondikce Zdeněk Suda. Tvrdil, že vlastníkem klenotů byl on a nikoliv pan Jadrníček; pohledávka tedy byla uspokojena z majetku někoho jiného než povinného, což je nepřipustné. Adolf Kraus navrhl zamítnutí žaloby. Žalobce totiž měl možnost bránit se v průběhu exekučního řízení tak, že by vznesl excindační žalobu (§ 267 odst. 1 OSŘ). Pokud to neučinil, nemůže toto opomenutí dodatečně dohánět žalobou z kondikce. Posuďte, zda za této situace je žaloba na vydání bezdůvodného obohacení přípustná či nikoliv.
2. Karel Pavlík se domáhal zaplacení částky 180 000 Kč, kterou vynaložil jako investici na nemovitost Richarda Schmidta. Richard Schmidt namítl k započtení pohledávku, kterou měl proti Karlu Pavlíkovi z toho důvodu, že za něj zaplatil jeho dluh ve výši 120 000 Kč vůči Arnoštu Humplíkovi. Ve zbývajícím považoval žalobu za nedůvodnou, neboť částka 180 000 Kč nepředstavuje zhodnocení jeho nemovitosti, nýbrž výši nákladu, kterou žalobce vynaložil. Analyzujte situaci.
3. Karel Růžička s chotí se jako podíloví spoluvlastníci domu domáhali zaplacení určité částky z toho důvodu, že žalovaný Oskar Zach jim z jejich domu vyboural a odvezl 2000 kusů cihel. Posuďte, zda jde o nárok na náhradu škody nebo o nárok na vydání bezdůvodného obohacení.
4. Okresní soud vyhověl žalobě Josefa Poláka a zavázal žalovaného Vladimíra Loukotu k žalovanému plnění a k náhradě nákladů řízení. Rozsudek nabyl právní moci, a proto žalovaný na jeho základě mj. zaplatil náhradu nákladů řízení. Posléze byl tento rozsudek na základě mimořádného opravného prostředku zrušen. Může se Vladimír Loukota domáhat zaplacené náhrady nákladů řízení nazpět?
5. Dagmar Němcová jednala s Dieterem Strakou o prodeji nemovitosti. Dieter Straka jí přislíbil, že jí nejpozději do dvou let nemovitost prodá; žádal po ní pouze, aby mu nyní zaplatila zálohu na kupní cenu. Dne 5. 6. 2002 Dagmar Němcová zaplatila deset procent kupní ceny. Když se na začátku června 2004 domáhala po Dieteru Strakovi uzavření kupní smlouvy, sdělil jí, že nemovitost prodat nehodlá; peníze odmítal vrátit rovněž. Dagmar Němcová proto žalobou z listopadu 2005 navrhla, aby soud nahradil projev vůle žalovaného ve smyslu § 50a odst. 2 OZ, eventuálně aby mu uložil povinnost vydat zaplacenou zálohu. Dieter Straka se bránil jednak tím, že smlouva o budoucí smlouvě nikdy uzavřena nebyla, a jednak tím, že pohledávka žalobkyně je již promlčena. Posuďte případ.
6. Adam Zralý a Miroslav Bayer byli rovnodílnými ideálními spoluvlastníky stavby, v níž provozovali restauraci. Počínaje dnem 1. 1. 1996 počal restauraci provozovat výlučně Adam Zralý; s Miroslavem Bayerem se dohodl na tom, že jako náhradu za to, že nemovitost nebude moci užívat, mu bude poskytovat měsíčně 10 000 Kč, a to po dobu následujících dvou let. Adam Zralý výlučně užíval nemovitost i v letech 1998 a 1999, přičemž Miroslavu Bayerovi za to žádnou finanční náhradu neposkytoval a neuzavřel s ním ani dohodu o bezúplatném užívání nemovitosti. Miroslav Bayer proto žaloval o náhradu za to, že nemovitost nemohl

užívat; žalovaný jeho nárok popíral s tím, že nemovitost užíval z titulu svého spoluvlastnického práva. Posuďte, zda je žaloba důvodná.

7. Jiří Paleček byl vlastníkem zalesněného pozemku, jímž vede přístupová cesta k pozemku s chatou, náležejícímu Michalu Pálkovi; zalesněný pozemek celý pozemek s chatou obklopuje. Michal Pálka svůj pozemek s chatou nabyt koupí od Jiřího Palečka; koupil přitom i oplocení zalesněného pozemku, včetně vstupní branky a vjezdových vrat. Posléze došlo k tomu, že Michal Pálka vstupní branku i vjezdová vrata uzamkl a klíč odmítal Jiřímu Palečkovi po dobu jednoho roku vydat; ten v důsledku uvedeného jednání nemohl pozemek užívat. Jiří Paleček se proto u soudu domáhal vydání bezdůvodného obohacení za to, že byl zbaven práva užívat svůj pozemek. Michal Pálka namítal, že branka i vrata byla jeho, takže je byl oprávněn uzamčít. Analyzujte případ.
8. Dan Bér uzavřel s Mojzírem Peškem kupní smlouvu, na základě níž získal do svého vlastnictví za kupní cenu 100 000 Kč osobní automobil Škoda Favorit. Dan Bér posléze od smlouvy odstoupil podle § 597 odst. 1 OZ, poněvadž dodatečně vyšly najevo vady, pro něž nemohl vůz užívat. Kupující proto požadoval po prodávajícím vrácení kupní ceny oproti předání auta, ten to však odmítl a na kupní smlouvě trval. Dan Bér proto podal žalobu, kterou se domáhal vydání bezdůvodného obohacení ve výši 100 000 Kč spolu s úroky z prodlení.
Uveďte:
 - a) jak by měl v souzené věci vypadat žalobní petit;
 - b) zda se lze domáhat úroků z prodlení či nikoliv.
9. Libor Svoboda koupil za 60 000 Kč v roce 1994 od Jakuba Marečka osobní automobil Ford Escort. Vozidlo však nemohlo být zapsáno do evidence motorových vozidel, neboť podle zjištění Policie došlo neoprávněným zásahem prodávajícího ke změně číselného označení karosérie. Libor Svoboda s Jakubem Marečkem se proto dne 7. 1. 1996 ústně dohodli, že Svoboda vrátí Marečkovi osobní automobil a Mareček naopak Svobodovi zaplatí 60 000 Kč. Jakub Mareček ovšem posléze peníze odmítl vyplatit, a proto jej dne 11. 6. 1998 Libor Svoboda zažaloval. Žalovaný vznesl námitku promlčení, neboť dle jeho mínění již uplynula dvouletá subjektivní promlčecí lhůta podle § 107 odst. 1 OZ. Je námitka promlčení důvodná?
10. Kateřina Čermáková jako pronajímatelka a Řeznictví Špejlík, s. r. o., uzavřeli nájemní smlouvu na nájem nebytových prostor na dobu jednoho roku, a to za účelem provozování řeznictví; nájemné bylo sjednáno ve výši 20 000 Kč čtvrtletně. Řeznictví Špejlík, s. r. o. nájemné ani jednou nezaplatilo, a proto je Kateřina Čermáková o ně zažalovala u soudu. V průběhu soudního řízení vyšlo najevo, že smlouva byla absolutně neplatná. Žalovaný se dále bránil tím, že nebytové prostory nikdy ani nezačal využívat (nezískal úvěr na nákup potřebného zařízení), a proto se ani nemohl obohatit.
Posuďte, zda:
 - a) soud může sám přiznat žalobkyni požadované plnění z titulu bezdůvodného obohacení v situaci, kdy žalobkyně sama je považuje za nezaplacené nájemné;
 - b) může vzniknout bezdůvodné obohacení, když žalovaný nebytové prostory vůbec nezačal užívat.
11. Rudolf Hruďa pronajímal Lukáši Vaverkovi byt za nájemné 5000 Kč. Lukáš Vaverka jej poskytl dále do podnájmu Janu Stárkovi, a to za 7500 Kč měsíčně. Rudolf Hruďa poté zažaloval Lukáše Vaverku o zaplacení rozdílu mezi sjednaným nájemným a částkami, které získal od Jana Stárka na základě neplatné smlouvy o podnájmu (žalobce k ní nedal písemný souhlas). Bude žaloba důvodná?